

Miljøministeren

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål

Hvordan vil regeringen efterleve vedtagelsen V 84 om håndtering af generationsforureninger og øvrige jordforureninger, som et enigt folketing vedtog den 4. juni 2020, når der ikke er afsat penge til det i regeringens finanslovsudspil for 2021?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jacob Jensen (V), Anni Matthiesen (V) og Ellen Trane Nørby (V). Talens længde ca. 10 minutter.

Indledning

Generationsforureninger er et emne, der naturligt tiltrækker sig stor opmærksomhed. Det så vi blandt andet ved høringen om generationsforureninger, som udvalget afholdt den 23. september.

Generationsforureninger er kendetegnet ved at være ekstraordinært store jordforureninger, som er efterladt fra en tid med en anden miljøregulering. Hvor mængderne af miljøfarlige stoffer desværre ofte måles i tons. Det er fra en tid, hvor der ikke var fokus på de skader, affald kan gøre på vores natur.

Affaldsproblemet blev løst med en ”ude af øje, ude af sind-tilgang”. Kemisk affald og giftige stoffer blev afskaffet ved at grave det ned i naturen eller ved at hælde det ud i havet.

Men tiden har vist os, at vi ikke bare kan lukke øjnene og blindt bortskaffe affald og kemikalier i naturen. For vi kan se, at det har ført til store problemer med forurening. Det har efterladt fremtidens generationer med grimme ar på naturen og en stor økonomisk regning.

I dag tager jordforureningsloven højde for, at forurenere betaler. Men vi står med mange jordforureninger skabt af fortidens synder, som kan udgøre en trussel for menneskers sundhed, naturen og miljøet. De største og mest krævende af dem er generationsforureningerne. Dem skylder vi fremtidens generationer at gøre noget ved.

Jeg besøgte generationsforureningerne ved Grindsted og Himmark Strand, hvor jeg mødte de lokale beboere. Det gør stort indtryk at se de store advarselsskilte, og høre de lokale beboeres bekymringer for naturen, miljøet og deres medborgeres sundhed.

Vi har lært med eksemplet fra generationsforureningerne, at vi ikke må overlade nutidens problemer til vores børn og børnebørn.

Vi skal være ambitiøse på det grønne område. Også når det bliver svært, og vi ikke kender alle løsninger endnu.

Samtidig befinder vi os i en tid, hvor Danmark og resten af verden er ramt af en global pandemi, og hvor Danmark også økonomisk er alvorlig ramt.

Vi har som regering et ansvar for at bringe os klogt gennem coronakrisen, og rammerne for udgifterne er spændt helt ud. Derfor har hovedsigtet med finanslovsforslaget for 2021 været økonomi og beskæftigelse.

Regeringen har prioriteret indsatsen over for jordforurening

Da jeg tiltrådte som miljøminister, var der ikke en plan for, hvordan man havde tænkt sig at rydde generationsforureningerne op.

For at få sat gang i arbejdet med at håndtere generationsforureningerne, tog jeg kontakt til regionerne og bad dem lave en samlet prioritering af indsatsen over for generationsforureningerne.

Planen skal give os et fagligt beslutningsgrundlag, så vi kan se, hvilke generationsforureninger der udgør de største og mest akutte trusler for mennesker og miljø, og hvordan man ville rydde dem op.

Regionerne har gjort et godt stykke arbejde, og med deres faglige ekspertise, har de på baggrund af den nuværende viden udarbejdet en plan for håndteringen af de ti generationsforureninger.

Og regningen for fortidens synder er stor – hele 2,7 milliarder kroner ifølge Danske Regioner. Derfor står det klart, at opgaven kræver en særskilt finansiering ud over den årlige bevilling på knap en halv milliard kroner, som regionerne får til at håndtere jordforureningsopgaver. Det står også klart, at opgaven tager lang tid, og at det hele ikke kan klares på en gang.

Regionerne har været i gang længe. Med et forslag til en plan fra regionerne har vi taget et nyt skridt på vejen mod at løse opgaven med håndteringen af disse ti komplicerede og store forureninger.

Vi er fortsat i dialog med regionerne om den faglige prioritering af indsatsen, så vi får et endnu bedre beslutningsgrundlag, og det bliver tydeligt, hvilke generationsforureninger, der udgør de mest akutte trusler mod menneskers sundhed og det omgivende miljø.

MUDP og teknologiudvikling

Til høringen den 23. september var de virksomheder, der beskæftiger sig med at oprense forurenede jord meget positive i forhold til, at teknologien sådan set er på plads.

Vi er altså godt på vej mod rent teknisk at kunne håndtere den komplicerede opgave med at oprydde de store generationsforureninger både bedre og billigere, end man nok troede muligt for bare få år siden.

MUDP-programmet har netop understøttet udviklingen af miljøteknologi og grønne løsninger på

jordforureningsområdet, så det i dag er praktisk muligt at rense jordforureninger op på lokaliteten, så jorden ikke bliver et nyt affaldsproblem, der bare skal køres væk til et andet sted – det synes jeg er en meget glædelig nyhed.

Det er ikke bare her i Danmark man slås med store jordforureninger, det er tilfældet rigtig mange steder rundt om i verden. At vi i Danmark nu har udviklet teknologier, der på en effektiv måde kan rense jorden, giver gode muligheder for en ny eksportsucces.

MUDP-programmet fortsætter naturligvis også næste år, og det giver god mening at udvikle nye miljøteknologiske løsninger med eksportpotentiale – også inden for behandling af forurenede jord.

Hvordan vil regeringen efterleve vedtagelsesteksten og Forståelsespapiret?

Det er en stor opgave at rydde op efter fortidens synder, og det er en opgave, vi skal løse sammen.

Det er vi helt enige med Folketingets partier i.

Der er ingen tvivl om, at coronakrisen har påvirket Danmarks økonomiske situation, og vi skal prioritere klogt ved denne finanslov.

Selvom regeringens finanslovsudspil for 2021 er et corona-finanslovsudspil, så har vi selvfølgelig hørt især SF's ønsker til, at dette område bliver prioriteret.

Afslutning

Regeringen vil håndtere generationsforureningerne, som det står både i vores forståelsespapir og i den vedtagelsestekst vi sammen vedtog i sommer.

Det står vi stadig fuldt på mål for.

Tak for ordet.